

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет/інститут філології

Кафедра української літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія української літературної критики

Освітня програма Українська мова і література
Другий (магістерський) рівень

Спеціальність **035 Філологія**
035.01 Українська мова і література

Галузь знань **03 Гуманітарні науки**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №__ від “_” ____ 2019 р.

ЗМІСТ

- Загальна інформація
- Анотація до курсу
- Мета та цілі курсу
- Результати навчання (компетентності)
- Організація навчання курсу
- Система оцінювання курсу
- Політика курсу
- Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія української літературної критики
Викладач (-і)	кандидат філологічних наук, доцент Баран Євген Михайлович
Контактний телефон викладача	(0342) 59-60-74
Е-mail викладача	evgen23@i.ua
Формат дисципліни	Очна
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС –3 (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Обговорення загальнометодологічних аспектів індивідуальних магістерських проектів
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальний курс «Історія української критики» належить до нормативних дисциплін, які відіграють дуже важливу роль у формуванні фахівця-філолога. Він розрахований на магістрантів, а тому покликаний активізувати знання, набуті під час вивчення курсу історії української літератури, філософії, теорії літератури, фольклористики, мовознавства. Це курс, який повинен зорієнтувати магістрантів в історії критичних суджень про твори української та світової літератури у XIX – XX ст., активізувати у студентів аксіологічні аспекти аналізу літературних творів, показати вплив цих оцінок на вироблення теоретичних концепцій українського літературознавства XIX – XX ст.</p>	
3. Мета та завдання курсу	
<p>Мета курсу – ознайомити магістрантів із основними етапами розвитку критичних оцінок української літератури, навчити правильно оцінювати критичні судження про літературу, продемонструвати, як історія літературної критики пов'язана з іншими гуманітарними, зокрема літературознавчими дисциплінами.</p> <p>Завдання курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ознайомлення магістрантів з основними етапами у розвитку української літературної критики; • Опанування основного термінологічного критичного апарату; • Вироблення навичок аналізу й інтерпретації літературного процесу; • Вироблення навичок вести літературознавчу дискусію, працювати у групах, відстоювати власну позицію, виробляти стратегії дальшого розвитку літературного процесу; • Вміння давати поточну оцінку творам літератури, співвідносити їх з попередніми оцінками; • Вміння здійснювати пошук інформації та застосовувати їх на практиці. 	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>У результаті вивчення курсу «Історія української критики» магістрант повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Зв'язок літературної критики з іншими літературознавчими дисциплінами; • Основні етапи розвитку української літературної критики; • Вплив філософських концепцій на розвиток літературної критики XIX – XX ст.; • Зв'язок української літературної критики з літературним процесом свого часу; • Вплив української літературної критики на дальший розвиток літератури; • Специфіку літературно-критичного мислення українських літераторів XIX-XX ст. <p>Магістрант повинен уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Володіти термінологічним апаратом літературної критики XIX – XX ст.; • Брати участь у дискусії, коректно відстоювати свою думку; • Застосовувати навички літературно-критичних суджень для аналізу літературного процесу. 	

5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			12		
практичні			18		
самостійна робота			60		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
II	035 Філологія 035.01 Українська мова і література	перший	нормативний		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. ВСТУП. Природа літературної критики та її місце у структурі художньої свідомості; специфіка літературної критики та її сучасний статус; система жанрів літературної критики	Лекція – 0,5 год, Самостійна робота – 5 год	1, 2	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 2. Становлення та розвиток української літературної критики (загальний огляд); дошевченківські літературно- критичні виступи (Г.Квітка- Основ'яненко; Микола Костомаров; Михайло Максимович та ін.); „Руська Трійця“ і їхня роль у	Лекція – 2,5 год, практичне заняття – 4 год, Самостійна робота – 10 год	1-3	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять

становленні літературного процесу в Галичині					
Тема 3. Роль Тараса Шевченка у формуванні літературно-естетичної думки	Лекція – 1 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 5 год	1-3, 6	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 4. Журнал «Основа» і його роль в літературно-критичному осмисленні;	Лекція – 1 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 5 год	1-3	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 5. Літературно-критична діяльність Пантелеймона Куліша.	Лекція – 1 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 5 год	1-3	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 6. Михайло Драгоманов як літературний критик	Лекція – 1 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 5 год	1-3, 9	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 7. Літературно-критичні трактати Івана Нечуя-Левицького	Лекція – 1 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 5 год	1-11	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 8. Іван Франко як літературний критик	Лекція – 1,5 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 5 год	1-11	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 9. Сергій Єфремов і дискусії про український модернізм	Лекція – 1 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 5 год	1-3, 5	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 10. Здобутки літературної критики кінця XIX-початку XX ст. (загальний огляд).	Лекція – 1 год, практичне Самостійна робота – 10 год	1-3, 9,11	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять

--	--	--	--	--	--

. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу

Оцінювання здійснюється за національною на ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю” [Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»](#))

Форма підсумкового контролю – **екзамен**

Засоби діагностики успішності навчання

- усне опитування (за планами практичних занять)
- контрольна робота

Зразок контрольних завдань.

Варіант 1.

1. Специфіка жанрів в інтерпретації Р. Гром'яка.
2. Микола Євшан про боротьбу поколінь.
3. Оцінка «*молодомузівців*» Іваном Франком.

- тести

Зразок тестових завдань:

1. В якому виданні була надрукована праця Івана Нечуя-Левицького «*Сьогочасне літературне прямування*»:
  - а) журнал «*Основа*»;
  - б) альманах «*Хата*»;
  - в) журнал «*Правда*».
2. У статті «*Суспільний та артистичний елемент у творчості*» Микола Євшан спробував розв'язати проблему:
  - а) орієнтації української літератури на польську;
  - б) єдності етики й естетики в літературі;
  - в) свободи митця.

- реферати:

Теми рефератів:

1. Іван Франко в оцінці Сергія Єфремова.
2. Шевченкознавчі студії Сергія Єфремова.
3. Зародження літературно-критичної думки в Україні.
4. Історія літературної критики та історія літератури, їх взаємозв'язок та проблема вивчення у вищій школі.
5. Літературно-критичні трактати Івана Нечуя-Левицького.
6. Дискусія про перспективи розвитку української літератури між Михайлом Драгомановим і Борисом Грінченком.
7. Літературна дискусія 1873-1878 років і найголовніші її представники.
8. Пантелеймон Куліш про значення і роль історичного роману .
9. Погляди Миколи Костомарова на українську літературу.

	<p>10. Сергій Єфремов і Микола Євшан: дискусія про український модернізм</p> <ul style="list-style-type: none"> • самостійна робота
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань
Практичні заняття	Оцінюються по п'ятибальній системі
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів Забороняються плагіат та списування. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.
7. Політика курсу	
Політика курсу: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Гром'як Роман. Історія української літературної критики (від початків до кінця XIX століття). – Тернопіль: Підручники і посібники, 1999. – 224 с. 2. Історія укр. літ. критики та літ-ства: Хрестоматія. Кн. Перша / За ред.П.М.Федченка. – Київ: Либідь, 1996. – 416 с.; Кн.друга. – Київ: Либідь, 1998. – 352 с. 3. Федченко П.М. Літературна критика в Україні першої половини XIX ст. — К.: Наукова думка, 1982. 	
Допоміжна	
<ol style="list-style-type: none"> 4. Маланюк Євген. Книга спостережень. Статті про літературу. – Київ: Дніпро, 1997. – 430 с. 5. Яковенко Сергій. Романтики, естети, ніцшеанці: Українська та польська літературна критика раннього модернізму. – К.: Критика. 2006. – 296 с. 6. Дзюба Іван. Між культурою і політикою. – Київ: сфера, 1998. – 372 с. 7. Тарнашинська Людмила. Закон піраміди: Діалоги про літературу та соціокультурний клімат довкола неї. – Київ: Пульсари, 2001. – 264 с. 8. Коцюбинська Михайлина. Мої обрії. В 2-х т. – Київ: Дух і літера, 2004. 9. Бернштейн Михайло. Українська літературна критика 50-70-х років XIX ст.. – Київ: Вид-во АН УРСР, 1959. – 492 с. 10. Євшан Микола. Критика. Літературознавство. Естетика. – Київ: основи, 1998. – 658 с. 11. Шумило Наталя. Під знаком національної самобутності: Українська художня проза і літературна критика кінця XIX-поч.XX ст.. – Київ: Задруга, 2003. – 354 с. 	
Інформаційні ресурси	
<ol style="list-style-type: none"> a. http://bukvoid.com.ua/ b. http://litakcent.com/ c. http://diasporiana.org.ua/category/ukrainica/page/75/ d. http://www.nspu.com.ua/ e. http://palisadnik.org.ua/ f. https://kharkiv-nspu.org.ua/archives/category/novynky 	

Викладач кандидат філологічних наук, доцент **Баран Євген Михайлович**

